

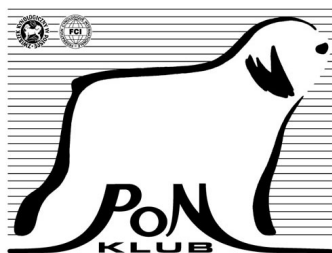
ZWIĄZEK KYNOLÓGICZNY W POLSCE

Oddział w Bielsku-Białej

Klub - Komisja Polskiego Owczarka Nizinnego

XXX JUBILEUSZOWA KLUBOWA WYSTAWA Polskich Owczarków Nizinnych

Wisła, 6.07.2019

Katalog

Teren wystawy

Ośrodek Przygotowań Paraolimpijskich

43-460 Wisła, ul. Olimpijska 1

PROGRAM

- 9.55 Otwarcie wystawy
- 10.00 Ocena psów w ringu
Konkurencje hodowlane:
- Najlepsza Hodowla
- Najlepsza Suka Hodowlana
- Najlepsza Para Hodowlana
- 10.30 Ocena psów w klasach

Szanowni Państwo,

Pierwsza wystawa PON-ów (specjalistyczna, a nie klubowa) odbyła się w roku 1975 i od tego czasu w ciągu 43 lat, wystaw PON-ów (o specjalnej randze, ale o różnych nazwach) było już u nas 33.

Nazwa „Wystawa Klubowa” ma zastosowanie w przypadku istnienia Klubu rasy. Jeśli przyjmiemy to kryterium, to widać wyraźnie, że takich wystaw odbyło się u nas dopiero 29, wobec czego tegoroczna w Wiśle jest XXX Klubową Wystawą Polskich Owczarków Nizinnych.

Mamy więc wystawowy Klubowy JUBILEUSZ!

Te cyfrowe dane uporządkowała – miłośniczka historii nie tylko klubu PON-a, Gabriela Łakomik-Kaszuba, co przedstawia szczegółowo w swym artykule „Owczarki z polskich nizin” (zarówno dotyczącym historii, jak i różnych konfiguracji Klubu PON-a, restytucji rasy, hodowli i znakomitych polskich kynologów z nią związanych). Warto wiedzieć więcej o PON-ach, o początkach odtwarzania rasy i jej popularyzacji, ponieważ jest to pierwsza nasza rodzima rasa psów uznana przez FCI (5 sierpnia 1963 r.), najbardziej rozpoznawalna, lubiana i znana na świecie.

Sędzią dzisiejszej wystawy PON-ów jest znakomita hodowczyni, niezwykle doświadczona i lubiana przez wystawców, znana nie tylko w krajach Europy i Azji, ale na świecie - Galina Zhuk z Białorusi.

Gospodarzem wystawy jest oddział w Bielsku Białej na czele z nieustrudzonym Przewodniczącym Zarządu dr. Tomaszem Sitkiewiczem, na którego ręce składam podziękowania za trud i dodatkową pracę wszystkich tych, którzy mając masę obowiązków przy organizacji Pierwszej Międzynarodowej Wystawy w Wiśle, podjęli się dodatkowo przygotowania naszej Wystawy Klubowej.

Serdecznie dziękuję również sponsorom, darczyńcom, a także hodowcom i wystawcom za zgłoszenie swych PON-ów i przybycie do gościnnej Wisły.

Za Klub - Komisję PON`a

Tomasz Borkowski

GALINA ZHUK

Ms. Galina Zhuk, a judge from Belarus. A breeder of apricot standard poodles since 1987, with the kennel`s name „Ruzhovy Svitanak“. Dogs of her breeding are champions of many countries, including the International Beauty champions and a Winner of the European Dog Show.

For some years, she had Yorkshire Terriers in her kennel.

At present there are dogs of the following breeds in her kennel „Ruzhovy Svitanak“: Poodle, Pug, Chihuahua. Her dogs are successfully exhibited at the National and International Dog Shows, and have titles such as: Best in Show, Best in Group and Best of Breed, and are champions of many countries.

Ms. Galina Zhuk is actively and successfully involved in the cynological activities of her country. In 2006 she became Vice-President of the Belarusian Cynological Union (BCU). At present, she continues to be the BCU Vice-President, as well as a member of the BCU Presidium, and Deputy Chairman of the BCU General Qualification Commission for training judges.

Since 1992, she has become a BCU international judge. Since 2013, she has become an FCI all-breed international judge (an Allrounder).

Ms. Galina Zhuk has experience of judging at numerous dog shows in Belarus and abroad, including the following countries: Lithuania, Latvia, Estonia, Kazakhstan, Azerbaijan, Armenia, Russia, Poland, Montenegro, the Czech Republic, France, Moldova, Ukraine, Turkey, Taivan, Serbia, Ireland, Croatia.

She was invited to judge at the well-known Dog Shows in Russia, such as „Russia” and „Eurasia”. In 2014, she was invited to judge at the European Championship in the Czech Republic; in 2017 – at the European Championship in Ukraine. In 2016, she judged at the World Championship in Moscow, in 2018 - at the European Championship in Poland.

HONOROWY PATRONAT

Burmistrz Miasta Wisły - Tomasz Bujok

Ośrodek Przygotowań Paraolimpijskich Start w Wiśle

KOMITET ORGANIZACYJNY

ORGANIZING COMMITTEE

Przewodniczący Zarządu Oddziału

Tomasz Sitkiewicz

Z-ca Przewodniczącego ds. organizacyjnych

Dorota Sikora

Z-ca Przewodniczącego ds. hodowlanych

Izabela Przeczek

Skarbnik

Piotr Itzeli

Sekretarz

Ryszard Wacławik

Konferansjer Wystawy

Gabriela Łakomik-Kaszuba

Sekretariat Wystawy

Magdalena Pielą

Justyna Szkudłabska

Aneta Szychowska

Księgowa Wystawy

Ewa Matuszek-Soja

Opieka Weterynaryjna

Andrzej Zawłocki

Opieka Medyczna

Cieszyńskie Pogotowie

Ratunkowe

Członkowie Komitetu Organizacyjnego

Członkowie Zarządu Oddziału ZKwP w Bielsku-Białej

oraz **Aktyw Członków Oddziału w Bielsku-Białej**

Rysunki - artysta plastyk **Ewa Dobrzyńska**

Sędzia kynologiczny

Międzynarodowy Sędzia Kynologiczny

Galina Zhuk (BY)

Sponsorzy i fundatorzy nagród

Organizatorzy Wystawy składają serdeczne podziękowania wszystkim sponsorom i fundatorom nagród, za wsparcie w przygotowaniach wystawy oraz okazaną sympatię.

Statuetka PON-a dla Najlepszego Juniora Wystawy

Statuetka PON-a dla Najlepszego Weterana Wystawy

- fundator **Beata Leśniak-Matecka** (hodowla „Dziechcinek”)

Kartki pocztowe i stempel okolicznościowy XXX Jubileuszowej Klubowej Wystawy Polskich Owczarków Nizinnych Wisła 2019

- projekt **Beata Leśniak-Matecka** (hodowla „Dziechcinek”),

- fundator **Justyna Jezienicka** - międzynarodowy sędzia kynologiczny

Informacje dla wystawców

Klasy wystawowe

MŁODSZYCH SZCZENIĄT	- dla psów/suk w wieku 4-6 miesięcy,
SZCZENIĄT	- dla psów/suk w wieku 6-9 miesięcy,
MŁODZIEŻY	- dla psów/suk w wieku 9-18 miesięcy,
POŚREDNIA	- dla psów/suk w wieku 15-24 miesięcy,
OTWARTA	- dla psów/suk w wieku powyżej 15 miesięcy,
CHAMPIONÓW	- dla psów/suk posiadających tytuł championa międzynarodowego lub krajowego, polskiej lub zagranicznej organizacji kynologicznej uznanej przez FCI.
WETERANÓW	- dla psów i suk powyżej 8 lat.
HONOROWA	- dla psów i suk z tytułami championa krajowego lub interchampiona (w tej klasie nie przyznaje się certyfikatów, a zwycięzcy nie biorą udziału w konkurencjach o tytuł Zwycięzcy Klubu i Zwycięzcy Rasy)

Nagrody i tytuły

1. MEDALE

Otrzymują psy/suki we wszystkich klasach (za wyjątkiem klasy młodszych szczeniąt i szczeniąt), które otrzymały ocenę doskonałą oraz zajęły trzy pierwsze lokaty w klasie. Rodzaj medalu uzależniony jest od zajętej lokaty:

lokata I	- medal złoty
lokata II	- medal srebrny
lokata III	- medal brązowy

2. DYPLOMY

Otrzymują wszystkie psy/suki, które otrzymały ocenę co najmniej dobrą. Psy/suki otrzymujące ocenę dostateczną lub pozostające bez oceny dyplomu nie otrzymują.

3. TYTUŁY

Na wystawie psy/suki mogą otrzymać następujące tytuły:

MŁODZIEŻOWY ZWYCIĘZCA KLUBU - Wista 2019 - może otrzymać pies/suka wystawiany w klasie młodzieży, który otrzyma ocenę doskonałą i zajmie I-szą lokatę.

ZWYCIĘZCA KLUBU - Wista 2019 - o tytuł ten konkurują psy/suki, które otrzymały ocenę doskonałą, pierwszą lokatę i CWC w klasie pośredniej, otwartej i championów.

ZWYCIĘZCA KLUBU WETERANÓW - Wista 2019 - tytuł ten mogą otrzymać psy/suki, które w klasie weteranów otrzymały ocenę doskonałą i zajęły pierwszą lokatę.

ZWYCIĘZCA KLASY HONOROWEJ - Wista 2019 - tytuł ten mogą otrzymać psy/suki, które w klasie honorowej otrzymały ocenę doskonałą i zajęły pierwszą lokatę.

Wniosek o CWC - certyfikat na Championa Polski może otrzymać pies/suka w wieku powyżej 15 miesięcy, który otrzymał ocenę doskonałą i zajął I-szą lokatę w klasie pośredniej, otwartej lub championów, bez względu na liczbę konkurentów.

NAJPIĘKNIEJSZE MŁODSZE SZCZENIĘ KLUBU - Wista 2019 - o tytuł ten konkurują pies i suka z pierwszą lokatą i oceną wybitnie obiecującą w klasie młodszych szczeniąt - konkurencja finałowa.

NAJPIĘKNIEJSZE SZCZENIĘ KLUBU - Wista 2019 - o tytuł ten konkurują pies i suka z pierwszą lokatą w klasie szczeniąt - konkurencja finałowa

NAJPIĘKNIEJSZY JUNIOR KLUBU - Wista 2019 - o tytuł ten konkurują pies i suka z tytułem „Młodzieżowy Zwycięzca Klubu” - konkurencja finałowa.

NAJPIĘKNIEJSZY WETERAN KLUBU - Wista 2019 – o tytuł ten konkurują pies i suka z tytułem „Zwycięzca Klubu Weteran” – konkurencja finałowa.

NAJPIĘKNIEJSZY PIES/SUKA Z KLASY HONOROWEJ - Wista 2019 – o tytuł ten konkurują pies i suka z tytułem „Zwycięzca Klasy Honorowej” – konkurencja finałowa.

ZWYCIĘZCA RASY (BOB - Best of Breed) i **ZWYCIĘZCA PŁCI PRZECIWNEJ** (BOS) – o tytuł ten konkurują ze sobą psy i suki, które zdobyły tytuły: Zwycięzca Klubu 2019, Młodzieżowy Zwycięzca Klubu 2019 oraz Zwycięzca Klubu Weteran 2019. Po przyznaniu tytułu Zwycięzca Rasy (BOB), sędzia musi wybrać najlepszego przedstawiciela płci przeciwnej (BOS).

Konkurencje hodowlane

Najlepsza Para Hodowlana - o tytuł ten mogą konkurować pies i suka w rękach jednego właściciela.

Najlepsza Hodowla - w konkurencji tej mogą brać udział hodowle reprezentowane na wystawie przez co najmniej 3 psy/suki, z co najmniej 2 miotów z tym samym przydomkiem hodowlanym. Psy/suki nie muszą być własnością hodowcy. Zaleca się aby hodowlę reprezentowały psy/suki powyżej 9 miesięcy życia.

Najlepszy Reprodaktor - o tytuł ten konkurują psy - reprodutory reprezentowane przez grupę przynajmniej 3 potomków po co najmniej 2 sukach (obecność psa reprodutora na wystawie nie jest wymagana i nie wchodzi on w skład tej konkurencji). Zaleca się aby reprodutora reprezentowało potomstwo pow. 9 miesiąca życia.

Najlepsza Suka Hodowlana - o tytuł ten konkurują suki hodowlane reprezentowane na wystawie przez grupę co najmniej 3 potomków po co najmniej 2 reprodutorach. (Obecność suki-matki na wystawie nie jest wymagana i nie wchodzi ona w skład tej konkurencji). Zaleca się aby sukę hodowlaną reprezentowało potomstwo pow. 9 miesiąca życia.

Uwagi

1. Przez cały czas trwania wystawy psy muszą znajdować się pod opieką właścicieli
2. Wystawiane psy nie mogą być wyprowadzane z terenu wystawy przed jej oficjalnym zakończeniem pod rygorem utraty zdobytych tytułów.
3. Organizatorzy zastrzegają sobie prawo do zmiany obsady sędziowskiej
4. Wystawca (właściciel) psa jest osobiście odpowiedzialny za szkody wyrządzone przez psa podczas wystawy.
5. Ocena sędziego jest ostateczna i nie podlega podważeniu. Wszelkie reklamacje z wyjątkiem samej oceny powinny być składane natychmiast wraz z wpłatą kaucji 100 zł, która przypada organizacji urządzającej wystawę, jeżeli po zbadaniu reklamacji okaże się, że jest bezpodstawna.

WYKAZ PSÓW UPRAWNIONYCH DO UDZIAŁU W KONKURENCJACH HODOWLANYCH

Wyboru psów/suk startujących w poszczególnych konkurencjach dokonują właściciele wg własnego uznania.

NAJLEPSZA HODOWLA

Najlepsza Hodowla - w konkurencji tej mogą brać udział hodowle reprezentowane na wystawie przez co najmniej 3 psy/suki, z co najmniej 2 miotów z tym samym przydomkiem hodowlanym. Psy/suki nie muszą być własnością hodowcy. Zaleca się aby hodowlę reprezentowały psy/suki powyżej 9 miesiąca życia.

Ponadto, hod. Anna Dominiak

5	Ponadto (FCI) SZTORMIAK
6	Ponadto (FCI) WOJMIR
10	Ponadto (FCI) JARMUŻ
11	Ponadto (FCI) TAMARYSZ
16	Ponadto (FCI) SZANTA

NAJLEPSZA SUKA HODOWLANA

Najlepsza Suka Hodowlana - o tytuł ten konkurują suki hodowlane reprezentowane na wystawie przez grupę co najmniej 3 potomków po co najmniej 2 reproduktorach. (Obecność suki-matki na wystawie nie jest wymagana i nie wchodzi ona w skład tej konkurencji). Zaleca się aby sukę hodowlaną reprezentowało potomstwo pow. 9 miesiąca życia.

Ponadto (FCI) JURATA

5	Ponadto (FCI) SZTORMIAK
10	Ponadto (FCI) JARMUŻ
16	Ponadto (FCI) SZANTA

NAJLEPSZA PARA HODOWLANA

Najlepsza Para Hodowlana - o tytuł ten mogą konkurować pies i suka w rękach jednego właściciela.

Polski owczarek nizinny, wł. Muchowicz Andrzej

BRZASK z Jurajskiego Źródła	Pies	8
Plotka-Rubinka z Jurajskiego Źródła	Suka	15

Polski owczarek nizinny, wł. Zaporowska Celina

Ponadto Tamarysz	Pies	11
Borówka Bukietnik	Suka	14

Plan sędziowania

Ring: **11** Sędzia/Judge: **Galina Zhuk (BY)** Ogółem/Total: 23

POLSKI OWCZAREK NIZINNY

Polish Lowland Sheepdog

Psy - Males

Klasa młodzieży - Junior Class	4	1 - 4
Klasa otwarta - Open Class	2	5 - 6
Klasa championów - Champion Class	4	7 - 10
Klasa weteranów - Veteran Class	1	11

Suki - Females

Klasa młodszych szczeniąt - Minor Puppy Class	1	12
Klasa młodzieży - Junior Class	2	13 - 14
Klasa otwarta - Open Class	2	15 - 16
Klasa championów - Champion Class	4	17 - 20
Klasa weteranów - Veteran Class	3	21 - 23

WYKAZ PSÓW ZGŁOSZONYCH NA WYSTAWĘ

FCI 251 - POLSKI OWCZAREK NIZINNY (POLISH LOWLAND SHEEPDOG)

Psy - Males

Klasa młodzieży / Junior Class

- 1 Berberys Bukietnik (FCI)**, ogon cięty: NIE, biało-czarne, 26-04-2018, tat./chip 616099000004393, PKR.I-90070 K, 5344/XL/18, (Ponadto (FCI) Tamarysz Bukietnik - Ponadto (FCI) Laurka Bukietnik), hod. Celina Zaporowska, wf. Rafał Śróda, Polska
- 2 Just Hajko (FCI) AKUKU**, ogon cięty: NIE, biało-szare, 04-02-2018, tat./chip 616093900481808, PKR.I-87647 K, 11042/XVI/18, (ŻYWIEC z Gangu Długich - BABAJAGA Hajko Nerita), hod. Rafał Hajko, wf. Barbara Danisz-Bajor, Polska
- 3 Migdał Hard River**, ogon cięty: NIE, biało-szare, 04-06-2018, tat./chip 616093900499273, PKR.I-89487 K, 13554/V/18, (Rosomak Fervidus - Webbiana Akribeia), hod. Dariusz Domrazek, wf. Kinga Domrazek, Polska
- 4 UFIEC VIA RIVENDALL**, ogon cięty: NIE, biało-czarne, 06-02-2018, tat./chip 616099120012627, PKR.I-87906 K, 98380/I/18, (EKLER VIA RIVENDALL - JAGNA VIA RIVENDALL), hod. Małgorzata Wiatroszak, Tomasz Wiatroszak, wf. Monika Błęszyńska, Polska

Klasa otwarta / Open Class

- 5 Ponadto (FCI) SZTORMIAK**, ogon cięty: NIE, białe w czarne łaty, 13-05-2017, tat./chip 612J, PKR.I-86588 D, 30797/VII/17, (WRZOS Akribeia - Ponadto (FCI) JURATA), hod. Anna Dominiak, wf. Anna Skrzypnik, Polska
- 6 WOJMIR Ponadto**, ogon cięty: NIE, (Mf.Zw.EU, Mf.Ch.PL, Mf.Zw.KL), biało-czarne, 17-06-2017, tat./chip 617J, PKR.I-86890 K, 39268/XXII/17, (LUKIER van het Goralenhof - XYWKA Ponadto), hod. Anna Dominiak, wf. Barbara Domżał, Polska

Klasa championów / Champion Class

- 7 BOHUN Hard River (FCI)**, ogon cięty: NIE, (Mf.Ch.PL, Mf.Zw.PL, Ch.PL), szaro-białe, 30-08-2015, tat./chip 616093900175938, PKR.I-80217 D, 12636/V/15, (EKLER Via Rivendall (FCI) - WEBBIANA Akribeia), hod. Dariusz Domrazek, wf. Ilona Majcher, Polska
- 8 BRZASK z Jurajskiego Źródła**, ogon cięty: NIE, (Ch.PL), biało-czarne, 08-05-2012, tat./chip BB026, PKR.I-70746 S, 1297/XLIX/12, (BAJER BACA z Banciarni - PRYMULKA Perłowy Ogród), hod. Andrzej Muchowicz, wf. Andrzej Muchowicz, Polska
- 9 Farmer z Wielgowa**, ogon cięty: NIE, (Zw.EU 18, Ch.PL Mf.Zw.Św.17, Mf.Ch.PL), biało-szare, 22-11-2016, tat./chip 616093900317683, PKR.I-83221 K, 51608/VIII/16, (Żywiec z Gangu Długich - Zawoja z Wielgowa), hod. Janusz Żerebecki, wf. Radosław Dąbkowski-Piotrowski, Polska

- 10 Ponadto (FCI) Jarmuż**, ogon cięty: NIE, (Ch.PL, Ch.HU, Mi.Ch.PL), biało-czarne, 01-08-2016, tat./chip 606J, PKR.I-82594 K, 12890/V/16, (Birbal z Niemieckiego Dworu - Ponadto Jurata), hod. Anna Dominiak, wł. Kinga Zacher, Polska

Klasa weteranów / Veteran Class

- 11 Ponadto Tamarysz**, ogon cięty: NIE, (Int.Ch., Ch.PL, Grand Ch.RO, Mi.Ch.PL, Mi.Zw.KL 10), biało-czarne, 05-06-2009, tat./chip 504J, PKR.I-64258 S, 24061/III/09, (Mazur z Gangu Długich - Ponadto Gawęda), hod. Anna Dominiak, wł. Celina Zaporowska, Polska

Suki - Females

Klasa młodszych szczeniąt / Minor Puppy Class

- 12 VIVA POLONIA Z GANGU DLUGICH**, ogon cięty: NIE, czarno-białe, 24-02-2019, tat./chip 981020029015583, PKR w przygotowaniu, AKC DN57216403, 100129/I/19, (Snowhill's Zygmund Marley CDX REA CGCA CGCU TKA - Żubrówka z Gangu Długich), hod. Margaret Maciagiewicz, wł. Magdalena Golonka, Polska

Klasa młodzieży / Junior Class

- 13 ALMA Butyho Varta**, ogon cięty: NIE, czarno-białe, 30-01-2018, tat./chip 203098100410964 CZE, PKR.I-89400, CMKU/PON/512/18, 7791/XXVII/18, (Żart z Wielgowa - Abi Majnerek), hod. Vratislav Doubek, wł. Martyna Straszkiwicz, Polska
- 14 Borówka Bukietnik**, ogon cięty: NIE, biało-czarne, 26-04-2018, tat./chip 61609900004399, PKR.I-90035 K, 26991/III/18, (Ponadto Tamarysz - Ponadto Laurka), hod. Celina Zaporowska, wł. Celina Zaporowska, Polska

Klasa otwarta / Open Class

- 15 Plotka-Rubinka z Jurajskiego Źródła**, ogon cięty: NIE, biało-czarne, 25-05-2016, tat./chip 616093900268319, PKR.I-82083 K, 3153/XLIX/16, (Alwin Majnerek - Bryza z Jurajskiego Źródła), hod. Andrzej Muchowicz, wł. Andrzej Muchowicz, Polska
- 16 Ponadto (FCI) SZANTA**, ogon cięty: NIE, (Mi.Ch.NL), tricolor, 13-05-2017, tat./chip 614J, PKR.I-86065 K, 32690/II/17, (WRZOS Akribea - Ponadto JURATA), hod. Anna Dominiak, wł. Anna Dominiak, Polska

Klasa championów / Champion Class

- 17 Abi Remirys FCI**, ogon cięty: NIE, (Mi.Ch.PL, Ch.PL), białe w czarne łaty, 11-04-2016, tat./chip 616093900218469, PKR.I-81677 D, 26225/III/16, (Asesor Kontekst - Ballada z Wedolandu), hod. Rzemień Mirella, wł. Katarzyna Nowak, Polska
- 18 Grace Dziechcinek**, ogon cięty: NIE, (J.Ch.CZ, Ch.CZ, Ch.SK, Ch.PL), biało-czarne, 25-05-2014, tat./chip 616093900099595, CMKU/PON/494/-14/14, (Brzask z Jurajskiego Źródła - Duma Dziechcinek), hod. Beata Leśniak-Matecka, wł. Bronislava Ryparova, Czechy
- 19 ŁATKA z Doliny Kościeliskiej**, ogon cięty: NIE, (Ch.PL, Ch.SR, Gr.Ch.SR, Ch.SK, Mi.Ch.PL, Mi.Ch.SK, Zw.SK 19), biało-czarne, 29-03-2017, tat./chip 210S, PKR.I-86278 K, 3580/XXVIII/17, (BRZASK z Jurajskiego Źródła - ARABESKA MARROZA Kontekst), hod. Aneta, Artur Pańszczyk, wł. Aneta, Artur Pańszczyk, Polska

- 20 SŁONKA z Gangu Długich**, ogon cięty: NIE, (CIB, Ch.PL, Ch.H, Mi.Ch.PL, Zw.Św., Mi.Zw.KL, Zw.KL), czarno-białe, 11-03-2011, tat./chip 288L, PKR.I-69318 S, 12708/XIX/11, (MAZUR z Gangu Długich - JEMIOŁUSZKA z Gangu Długich), hod. Magdalena Larska, wł. Magdalena Larska, Polska

Klasa weteranów / Veteran Class

- 21 ELIS Dziechcinek**, ogon cięty: TAK, (J.Ch.CZ, Ch.CZ), biało-czarne, 27-03-2011, tat./chip C145, CMKU/PON/479/-11/11, (Grog Rivendall - Uciecha Dziechcinek), hod. Beata Lesniak-Malecka, wł. Bronislava Ryparova, Czechy
- 22 ISTA AMA CANEM**, ogon cięty: NIE, (Mi.Ch.PL, Ch.PL, Ch.ROM, Ch.SK, Ch.H, Ch.MNE, Grand Ch.MNE, Grand Ch.SK, Ch.Balkan, Ch.Morza Adriatyckiego, Ch.Morza Śródziemnego, CIB), białe w czarne łaty, 19-05-2011, tat./chip H244, PKR.I-68456 D, 14280/XV/11, (RETMAN AMA CANEM VIA RIVENDALL - TO AMA CANEM), hod. Maria Szczygiet, wł. Alicja Borsuk, Polska
- 23 Prymulka Perłowy Ogród**, ogon cięty: NIE, (Ch.PL), czarno-białe, 30-01-2010, tat./chip 012G, PKR.I-65980 S, 994/XLIX/10, (Rubin z Jurajskiego Źródła - Oliwka Rivendall), hod. Małgorzata Spychała, wł. Andrzej Muchowicz, Polska

* * *

Wykaz wystawców

Błeszyńska Monika.....	4
Borsuk Alicja	22
Danisz-Bajor Barbara	2
Dąbkowski-Piotrowski Radosław	9
Dominiak Anna	16
Domrazek Kinga.....	3
Domżał Barbara	6
Golonka Magdalena	12
Larska Magdalena.....	20
Majcher Ilona.....	7
Muchowicz Andrzej.....	8, 15, 23
Nowak Katarzyna.....	17
Pańszczyk Aneta, Artur.....	19
Ryparova Bronislava.....	18, 21
Skrzypnik Anna	5
Straszkiwicz Martyna.....	13
Śróda Rafał	1
Zacher Kinga.....	10
Zaporowska Celina.....	11, 14

* * *

Owczarki z polskich nizin

Gabriela Łakomik-Kaszuba

Na ziemiach dawnej Polski żyło i pracowało kilka typów psów pasterskich, utrzymywanych głównie przy licznych stadach owiec. Jako psy wszechstronnie wykorzystywane na wsi, pracowały również przy trzodzie, ptactwie domowym, musiały umieć przegonić bydło na pastwisko i pilnować zagrody. Do dzisiejszego dnia dotrwały dwa typy polskich owczarek – nizinne i podhalańskie. W XXI wieku ich potomkowie podbijają ringi wystawowe na wszystkich kontynentach.

Jak drzewiej bywało

Owczarki i psy pasterskie strzegły stad, krzątały się w obejściu, zaganiały wytrwale owce, bydło i kozy. Różne typy szpiców pasterskich i owczarki z Pomorza były tak zmyślne, że „omal nie zgadywały myśli pasterza”. Nie wszystkie typy psów z ziem polskich przekształciły się w uznane rasy. W pomroku dziejów zaginęły różne rodzaje szpiców pasterskich, sprytnych i zmyślnych psów pomagających w polu i zagrodzie chłopskiej. Owczarki nizinne, niegdyś hodowane w różnych wielkościach – od miniaturowych do całkiem dużych rozmiarów, zachowały jedynie odmianę średnią, owczarek pomorski, choć spotykany jeszcze po II wojnie światowej nie doczekał się opracowania wzorca i planowej hodowli. Nie przetrwała również jego zagraniczna populacja, prezentowana w latach 30. dwudziestego wieku na wystawie Crufts'a, największej wystawie psów w Wielkiej Brytanii.

Drzeworyt Stanisława Masłowskiego „Owczarek”, 1882 r., fot. Danuta Forelle

Ustalonym typem psa zagrodowego, bardzo związanego z inwentarzem żywym, który przetrwał do naszych czasów jest polski owczarek nizinny. Ks. Krzysztof Kluk, wielki orędownik hodowli zwierząt i rolnictwa, proboszcz w Ciechanowcu, w swoim czterotomowym dziele z 1779 roku podaje w kilku miejscach dość wyczerpujący opis ówczesnych psów pasterskich i gospodarskich. Skupia się jednak na ich cechach psychicznych, a nie precyzuje wyglądu. Świadczy to o tym, że nie były to psy nawet średnio wyrównane, a ich przydatność determinowała praca.

Praca ks. Krzysztofa Kluka
z roku 1779,
z arch. Justyny Jezienickiej

Zainteresowanie ich planową hodowlą miało początek w polskich dworach i folwarkach, przy których utrzymywano stada szlachetnych owiec. Prekursorką była ks. Anna Jabłonowska, która w latach 1783-1785, zalecała dla rządców w swoich wielkich majątkach na Podlasiu, trzymać do tysiąca owiec - trzech ludzi, dwa pieski i dwa wielkie psy.

Juhasi z polskich Tatr z małym psem zaganiającym owce, lata 20. XX wieku,
fot. T. Kozłowski, z arch. Danuty Hryniewicz

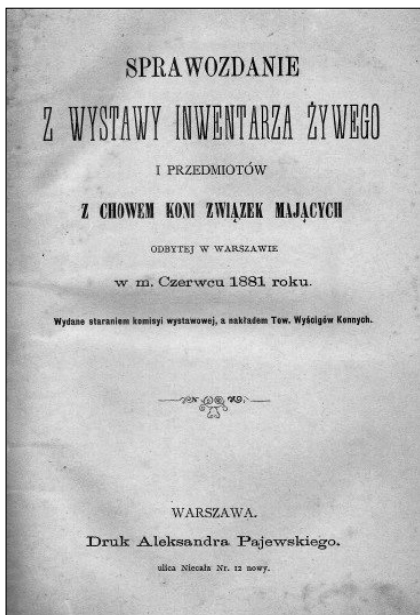
Pierwsze pokazy

Co było powodem do pokazywania rodakom swoich zwierząt, w tym naszych ulubionych psów? To chęć pochwalenia się zwierzętami, wyhodowanymi lub posiadanymi przez nas samych – najlepszych pod względem użytkowym. Na pierwszych tego typu imprezach można je było kupować i wymieniać, były to też świetne miejsca do poszukiwania przyszłych par hodowlanych.

Przykład tego typu imprez przyszedł do nas z Zachodu, ale mimo tego, że Polska nie istniała wówczas na mapie świata, w różnych zaborach odbywały się pokazy zwierząt gospodarskich i tych używanych do łowów. Rasowe zwierzęta posiadali ludzie możni i dobrze sytuowani. Rozkwit wystawienniczo-pokazowy rozpoczął się na większą skalę w II połowie XIX wieku.

Pierwszą wystawą na naszych ziemiach z udziałem psów, o której najczęściej wspominamy była Wystawa Zwierząt Gospodarskich w Gostyniu, urządzona przez Centralne Towarzystwo Gospodarcze w Wielkim Księstwie Poznańskim 1862 roku. Większość wystawionych psów była importowana i pochodziła z Anglii, ale był również „zwyczajny pies podwórzowy, który otrzymał nagrodę”, czyżby przodek psów w typie naszych PON-ów?

W Warszawie Towarzystwo Wyścigów Konnych urządzało od roku 1867 (z udziałem psów od 1870) Wystawy Inwentarza Żywego i Przedmiotów z Chowem Koni Związek Mających. W roku 1881 zaprezentowano 20 psów różnych ras, w tym polskiego psa owczarskiego p. Jeszke, który otrzymał za niego bardzo wysoką wówczas nagrodę 25 rubli. Komisji sędziowskiej przewodniczyli Generał-Gubernator Piotr Pawłowicz Albedyński i hr. August Potocki.

Wystawa Inwentarza Żywego i Przedmiotów z Chowem Koni Związek Mających, Warszawa 1881 r.

Jak napisał Zygmunt Jakubowski w opracowaniu z roku 2011: „Prekursorkami i popularyzatorkami dzieła zapoczątkowania hodowli PON-a były panie związane z wielką gospodarką rolną i jej efektywnym rozwojem. PON-y były upowszechniane jako psy o nadzwyczajnej przydatności przede wszystkim w hodowli owiec. Panie Maria Józefa ks. Czetwertyńska – hr. Grocholska z Planty pow. Radzyń Podlaski, Wanda hr. Żółtowska, początkowo z Mszczyszyna, a później z Milanowa i jej córka Róża hr. Żółtowska-Zamoyska, a także Zofja ks. Światopółk-Czetwertyńska z Suchowoli powiat Radzyń Podlaski,

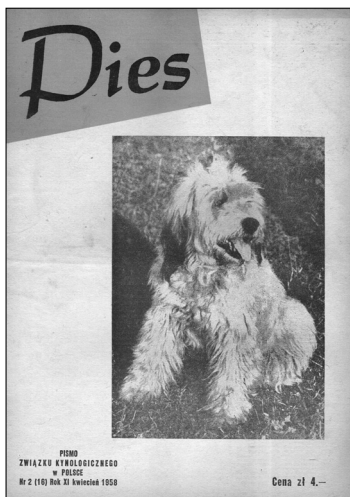
rozpoczęły na dobre racjonalną hodowlę i wystawiennictwo PON-ów w roku 1924, 1925, 1927 (Warszawa), w 1929 w Poznaniu na Powszechnej Wystawie Krajowej, a w latach kolejnych: 1930, 1931, 1932, 1934, 1935 i 1937 w Warszawie”. Z tamtych lat najbardziej znane były jasno umaszczone WYKOP, FAJKA, FRYGA, REZEDA, TUŚKA i FAJKUŚ.

Hr. Maria Grocholska z jednym ze swoich białych PON-ów, fot. z arch. „Psa”

Tuż przed II wojną światową, dr Ignacy Mann ogłosił w swojej książce „Rasy psów” słynny apel o odnajdywanie psów w typie polskiego owczarka nizinnego na terenach ówczesnej Polski. Po wojnie trudu odnajdywania i restytucji owczarków z nizin podjęły się Maria Dubrowinowa i lek. wet. Danuta Hryniewicz. Szczególnie dużo było ich w rejonie Bydgoszczy i Pomorza, i to psy stamtąd zostały zewidencjonowane, a następnie wpisywane do ksiąg wstępnych. Sekundowali im znani w Polsce i na świecie sędziowie prof. Jadwiga Dyakowska i mec. Lubomir Smyczyński – to od ich nazwisk został nazwany klub ras polskich w Belgii SMYDIA. Mówi się nawet, że polski owczarek nizinny ma dwie matki i jednego ojca. Pierwszy wzorzec opracowały na podstawie psa SMOKA z Kordegardy Maria Dubrowinowa i Danuta Hryniewicz. Tej drugiej hodowla „z Kordegardy” stała się bazową przez wiele

powojennych lat i psy z tym przydomkiem stoją u podstaw wszystkich niemal współczesnych rodowodów.

Okladka „Psa” z legendarnym SMOKIEM, 1958 r., fot. Danuta Forelle

W roku 1965 na światowej wystawie w Brnie tytuł Zwycięzcy Świata uzyskały SZELMA z Kordegardy i AMOK MONIEK. AMOK był pierwszym PON-em z tytułem Championa Polski, a co jeszcze ważniejsze pierwszym w Polsce psem (z wszystkich ras będących w rękach polskiego wystawcy), który uzyskał tytuł Inter Championa. Do tych zaszczytnych tytułów doprowadziła go właścicielka Hanna Bartman.

W kręgu zainteresowań, czyli nieco o klubach i inicjatywach

Struktury klubowe jako podstawowy twór działający dla rozwoju rasy, znane były w kynologii europejskiej od XIX wieku. To one tworzyły początki organizacji hodowli psów rasowych i przesyłały ich miłośników. Jako pierwsze powstawały zazwyczaj kluby hodowców poszczególnych ras w krajach ich pochodzenia, a z czasem kiedy rasa zdobywała uznanie i popularność poza granicami, powstawały one w innych krajach.

Mało znanym faktem jest, że w Polsce pierwszy Klub Owczarka Polskiego został założony w 1937 roku w Warszawie – jako pierwszy klub działający w strukturach Polskiego Związku Hodowców Psów Rasowych (późniejszego członka Polskiego Kennel Klubu), pod wodzą Maurycygo Trybulskiego. W latach międzywojennych skupiał głównie miłośników owczarka podhalańskiego, ale były czynione pierwsze próby opracowania wzorca i określenia terenów, na których występowały (pracowały) owczarki polskie typu nizinnego. Organami publikującymi wzmianki i artykuły o owczarkach były „Pies rasowy i jego hodowla w Polsce” oraz przedwojenny „Mój pies”. Niestety te wszystkie działania przerwała wojna...

PON-y są pierwszą z ras polskich zarejestrowaną w FCI (pod numerem 251). Nastąpiło to 5 października 1963 roku, tuż przed uznaniem polskiego owczarka podhalańskiego. Pierwszym powojennym klubem, zajmującym się sprawami owczarków był Klub Sędziów Ras Owczarskich i Pasterskich pod przewodnictwem prof. Jadwigi Dyakowskiej. Klub ten w kwietniu 1973 roku zwołał konferencję w sprawie polskiego owczarka nizinnego, na której omawiano po raz pierwszy rozwój rasy, jej wielkość (wzrost) oraz plany hodowlane. W roku 1973 opublikowano znowelizowany wzorzec rasy pod nr 251 a. Prowadzącym wówczas dokumentację hodowlaną, w tym Księgę Wstępną był Zygmunt Wójcik z Bydgoszczy. Sporządzono też centralną listę reproduktorów.

Ówczesna Rada Naukowa przy ZG ZKwP, a głównie prof. Jadwiga Dyakowska, Jan Zygmunt Robel, mec. Lubomir Smyczyński i inni, połączyli siły nad pracami, które zapoczątkowały racjonalną, opartą na podstawach naukowych hodowlę PON-ów.

Pierwsza próba interpretacji wzorca miała miejsce w 1977 roku i opracowana została w Klubie Sędziów Psów Pasterskich i Owczarskich pod przewodnictwem J. Dyakowskiej. W tym samym roku zostały opracowane linie hodowlane PON-a. Podjęli się tego Zygmunt Wójcik i Marian Szymankiewicz.

W latach 80. funkcję przewodniczącej pełniła nadal prof. Jadwiga Dyakowska z Krakowa, a v-ce przewodniczącego Marian Szymankiewicz z Bydgoszczy. W tym czasie na łamach czasopisma „Pies”, ukazało się szereg artykułów o rasie oraz dyskusja nad poprawkami do wzorca.

Międzynarodowa Wystawa Psów, Łódź 1969 r., na zdjęciu DOMAN i PING-CZIN z Kordegardy, ocenia Lubomir Smyczyński, fot. z arch. Danuty Hryniewicz

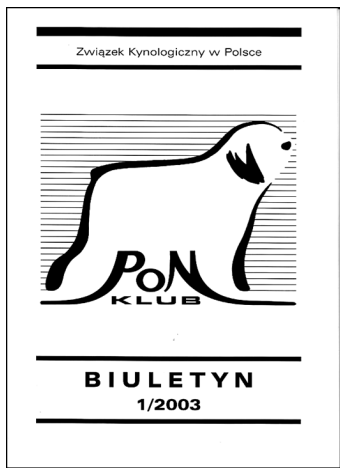
Od roku 1987 organizacja naukowa Klubu Rasy PON składała się z: przewodniczącego Mirosława Redlickiego (Warszawa), vice przewodniczącego ds. hodowlanych Ewy Bukład (Kraków), vice przewodniczącego ds. sędziów Mariana Szymankiewicza (Bydgoszcz) i sekretarza Piotra Pawłowskiego (Bydgoszcz).

Od roku 1993 przewodnictwo Klubu objęła Ewa Bukład z Krakowa, vice przewodniczącą ds. hodowlanych została Barbara Larska z Olsztyna, vice przewodniczącym ds. organizacyjnych i szkolenia Piotr Śliwka z Katowic, a sekretarzem Barbara Wójcik z Kielc.

W roku 1997 przewodnictwo Klubu objął Piotr Śliwka, a siedzibą został oddział w Katowicach. W latach 80. i 90. ukazały się również dwa wydania biuletynów specjalistycznych poświęconych PON-om. Pierwszy w Katowicach, a drugi w Warszawie.

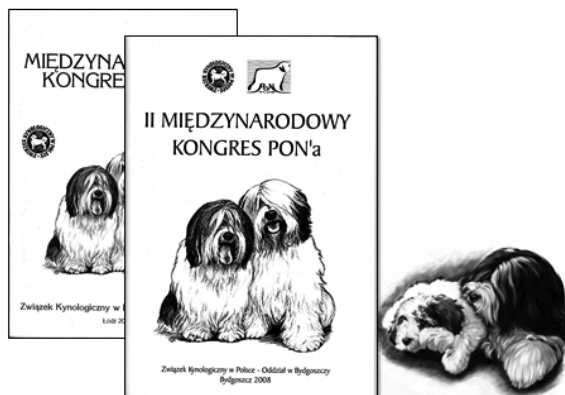
Zgodnie z powołaniem przez ZG do życia klubów z władzami wybieralnymi, które mogą zostać założone przez 100 miłośników rasy – członków ZKwP, obok dotychczasowych klubów komisji - ZG powołał 23 października 1999 roku Klub PON-a pod przewodnictwem Andrzeja Stępińskiego z Warszawy. Klub ten wydawał przez kilka lat biuletyny poświęcone rasie.

Biuletyn Klubu PON-a nr 1 z 2003 r.

Od roku 2002 do dziś, Klubowi PON-a Komisji ZG przewodniczy dr nauk wet. Tomasz Borkowski z Warszawy. Pod jego przewodnictwem Klub podejmował i realizował wiele świetnych inicjatyw, w tym najważniejsze dwa Międzynarodowe Kongresy PON-a z udziałem gości z całego świata, zbudowanie nagrobka dr Danuty Hryniewicz z wizerunkami PON-ów wykonanych przez prof. Zbigniewa Dudka i odsłonięcie jej ławeczki w Łebie, Łebskie Dni Polskiego Owczarka Nizinnego oraz przyznawane artystyczne dyplomy wykonane przez znaną animalistkę, artystę plastyka Ewę Dobrzyńską dla wybitnie zasłużonych hodowców i propagatorów rasy.

Pierwszy Międzynarodowy Kongres PON-a odbył się w Łodzi 2003 roku. Referaty na nim wygłoszone zostały opublikowane w specjalnym magazynie oraz czasopiśmie „Pies”. Kongres cieszył się wielkim zainteresowaniem, szczególnie gości i przedstawiciele klubów zagranicznych.

Międzynarodowe Kongresy Polskich Owczarków Nizinnych odbyły się w latach 2003 i 2008

Fundatorem i pomysłodawcą statuy im. dr Danuty Hryniewicz, są państwo Krystyna i Zbigniew Dudkowie. Wyróżnienie to przyznawane jest jako prestiżowe dla osób bądź organizacji, z kraju lub z zagranicy, którzy przez swoją działalność przyczyniają się do propagowania rasy.

Statua Krystyny i Zbigniewa Dudków, fot. Krystyna Dudek (PON Forum)

Dni Polskiego Owczarka Nizinnego
Łeba, 14-15.05.2011

**XXII Klubowa Wystawa
Polskich Owczarków Nizinnych**
Łeba, 15.05.2011

katalog

*Dni Polskiego Owczarka Nizinnego
i Wystawa Klubowa, Łeba, 15 maja 2011 r.*

POLSKI OWCZAREK NIZINNY
Komentarz do wzorca FCI 251

POLISH LOWLAND SHEEPDOG
Commentary to the FCI Standard 251

BERGER POLONAIS DE PLAINE
Commentaire au standard FCI 251

**POLNISCHER
NIEDERUNGSHÜTEHUND**
Erläuterung zum FCI Standard 251

07.08.1998 r.

WARSZAWA 2006 r.

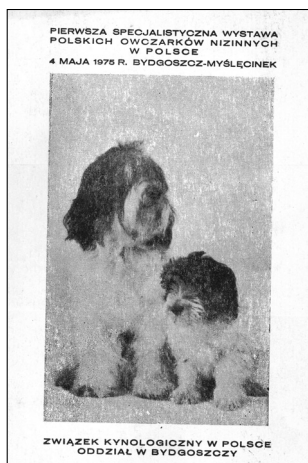
*Komentarz do wzorca Polskiego Owczarka
Nizinnego, ZG ZKwP, Warszawa 2006 r.*

Oficjalny komentarz do wzorca PON-a przetłumaczony na język angielski, miał swoją premierę w 2005 roku, a z okazji Wystawy Światowej w Poznaniu 2006 roku ukazała się jego wersja w czterech językach federacyjnych.

Wielcy zwycięzcy

Erę wystaw specjalistycznych, a później klubowych, poświęconych jedynie PON-om rozpoczęła I Specjalistyczna Wystawa 1975 roku w Bydgoszczy. Uzupełniała ją, odbyta bezpośrednio po niej PON-ia konferencja. W katalogu wystawy zamieszczona została bardzo ciekawa praca Danuty Forelle „O polskim owczarku nizinym od A do ...”. Ma ona wielką historyczną wartość i była kilkakrotnie cytowana w innych opracowaniach.

*Katalog Pierwszej Specjalistycznej Wystawy PON-ów,
Bydgoszcz, 1975 r.*

Dla przypomnienia i upamiętnienia zarówno sędziów, jak i zwycięskich PON-ów pokusiłam się o ich zestawienie:

- I Specjalistyczna Wystawa PON-ów – Bydgoszcz Myślęcinek, 4 maja 1975 r. - sędziowie: Jadwiga Dyakowska, Lubomir Smyczyński, Władysław Malicki, Zwycięzca Rasy GWAREK z Psiego Raju wł. Tadeusz Adamski.

*Grupy reproduktorów na I Specjalistycznej Wystawie PON-ów w Bydgoszczy, 1975 r.,
fot. z arch. Danuty Hryniewicz*

- II Specjalistyczna Wystawa PON-ów – Bydgoszcz, 28 maja 1978 r. – sędziowie: Jadwiga Dyakowska, Lubomir Smyczyński, Halina Bartkowiak i Stanisław Radtke, Zwycięzca Rasy LIMBO Urania wł. Waltraud Haufschild.

*Katalog powystawowy z II Specjalistycznej Wystawy PON-ów,
Bydgoszcz, 1978 r.*

- III Klubowa Wystawa PON-ów - Bydgoszcz, 9 września 1984 r. – sędziowie: Jadwiga Dyakowska, Ewa Bukład, Jadwiga Niciewicz, Mirosław Redlicki, Marian Szymankiewicz, Zwycięzca Rasy APASZ z Bankowców wł. Wojciech Larski.

- I Specjalistyczna Wystawa Psów Ras Polskich w Częstochowie, 20 września 1986 r. Wśród PON-ów triumfował RADOSZ z Psiego Raju wł. Tadeusz Adamski, a oceniali: Elżbieta Chwalibóg, Jadwiga Niciewicz i Mirosław Redlicki.

- IV Klubowa Wystawa PON-ów – Bydgoszcz, 6 września 1987 r. – sędziowie: Ewa Bukład, Jadwiga Dyakowska, Jadwiga Niciewicz, Marian Szymankiewicz i Mirosław Redlicki, Zwycięzca Rasy PAŁASZ z Wielgowa wł. Krzysztof Furmański.
- V Klubowa Wystawa PON-ów – Bydgoszcz, 9-10 czerwca 1990 r. – sędziowie: Ewa Bukład, Eryk Nowak, Mirosław Redlicki i Marian Szymankiewicz, Zwycięzca Rasy BARTNIK z Matecznika Diany wł. Marek Gajewski.
- VI Klubowa Wystawa PON-ów – Bydgoszcz, 16 maja 1993 r. – sędziowie: Ewa Bukład, Krystyna Łukasiewicz i Mirosław Redlicki, Zwycięzca Rasy MARUNA z Gangu Długich wł. J. Hurich.
- II Specjalistyczna Wystawa Psów Ras Polskich w Częstochowie, 10 września 1994 r. Wśród PON-ów triumfowała WATRA z Ameliówki, wł. Barbara Wójcik, a oceniali: Ewa Bukład i Eryk Nowak.
- VII Klubowa Wystawa PON-ów – Bydgoszcz, 14 maja 1995 r. - sędziowie: Ewa Bukład, Eryk Nowak i Piotr Śliwka, Zwycięzca Rasy IGRASZKA Księżycowa Sylena wł. Jerzy Olszewski.
- W roku 1996 odbyły się dwie wystawy. 14 czerwca w Krakowie I Klubowa Wystawa Ras Polskich, na której wygrał decyzją sędziów Krystyny Łukasiewicz, Barbary Wójcik i Jerzego Prywińskiego - ZADZIOR z Ameliówki wł. Jacek Filipiak. Drugą była (VIII) Klubowa Wystawa PON-ów, zorganizowana 11 sierpnia w Jeleniej Górze i wygrała ponownie IGRASZKA Księżycowa Sylena wł. Jerzy Olszewski. Oceniali: Ewa Bukład, Mirosław Redlicki i Piotr Śliwka.
- IX Klubowa Wystawa PON-ów – Bydgoszcz, 17-18 maja 1997 r., sędziowie: Ewa Bukład i Eryk Nowak, Zwycięzca Rasy CHLUBA z Gangu Długich wł. Grzegorz Robak.
- II Wystawa Klubów Ras Polskich (X Klubowa PON-ów) – Kraków, 29 listopada 1998 r., sędziowali: Jadwiga Niciewicz i Tomasz Borkowski, Zwycięzca Rasy UTOPIA Oligarchia wł. Andrzej Stępiński.
- XI Klubowa Wystawa PON-ów – Bydgoszcz, 8 maja 1999 r., sędzia: Jerzy Prywiński, Zwycięzca Rasy WILGA z Gangu Długich wł. Magdalena Larska.
- XII Klubowa Wystawa PON-ów – Grudziądz, 22 kwietnia 2001 r., sędziowie: Jerzy Olszewski i Andrzej Stępiński, Zwycięzca Rasy Flinkbein EKSPANAT wł. Janusz Żerebecki.
- XIII Klubowa Wystawa PON-ów – Łódź 22 września 2002 r., sędziowie: Krystyna Łukasiewicz i Piotr Śliwka, Zwycięzca Rasy MALINA z Gangu Długich wł. Małgorzata Supronowicz i Anna Dominiak.
- XIV Klubowa Wystawa PON-ów – Łódź 21 września 2003 r., sędzia: Janusz Opara, Zwycięzca Rasy GWARANCJA RIVENDALL Kontekst wł. Małgorzata Wiatroszak.

- XV Klubowa Wystawa PON-ów – Łódź 19 września 2004 r., sędzia: Ruth Scott (Wielka Brytania), Zwycięzca Rasy MAZUR z Gangu Długich wł. Anna Dominiak.
- XVI Klubowa Wystawa PON-ów – Łódź 18 września 2005 r., sędzia: Kristina Puren (Szwecja), Zwycięzca Rasy MAZUR z Gangu Długich wł. Anna Dominiak.
- XVII Klubowa Wystawa PON-ów – Świerklaniec, 17 września 2006 r., sędzia: Jaroslav Matyas (Słowacja), Zwycięzca Rasy ALASZ z Gangu Długich wł. Tomasz Wiatroszak.
- XVIII Klubowa Wystawa PON-ów – Łódź 23 września 2007 r., sędzia: Bela Siklosi (Węgry), Zwycięzca Rasy MAZUR z Gangu Długich wł. Anna Dominiak.
- XIX Klubowa Wystawa PON-ów – Bydgoszcz, 13 kwietnia 2008 r., sędzia: Jerzy Prywiński, Zwycięzca Rasy Flinkbein DLA KONTEKST wł. Grzegorz Robak.

Pocztówka z Wystawy Klubowej 2008 roku, projektu Aleksandra Maleckiego i Beaty Leśniak-Maleckiej

- XX Klubowa Wystawa PON-ów – Łódź 23 września 2009 r., sędzia: Terrie Cousins Brown (Wielka Brytania), Zwycięzca Rasy IZBA z Gangu Długich wł. Beata Kławińska.
- XXI Klubowa Wystawa PON-ów – Łódź 19 września 2010 r., sędzia: Małgorzata Supronowicz, Zwycięzca Rasy Sasquehanna MALINNIK PONADTO wł. Barbara Bruns i Wolfgang Stamp.
- XXII Klubowa Wystawa PON-ów – Łeba 15 maja 2011 r., sędzia: Andrzej Stępiński, Zwycięzca Rasy Ponadto TRELA MORELA wł. Anna Dominiak.
- XXIII Klubowa Wystawa PON-ów – Katowice 18 sierpnia 2012 r., sędzia: Andrzej Kaźmierski, Zwycięzca Rasy SŁONKA z Gangu Długich wł. Magdalena Larska.

- XXIV Klubowa Wystawa PON-ów – Legionowo 5 października 2013 r., sędzia: Piotr Król, Zwycięzca Rasy JEMIOŁUSZKA z Gangu Długich wł. Iwona Wojdyła.
- XXV Klubowa Wystawa PON-ów – Lubostroń 18 maja 2014 r., sędzia: Katja Jasica (Belgia), Zwycięzca Rasy Ponadto ORKISZ wł. Anna Dominiak.
- Klubowe Wystawy Ras Polskich (XXVI Klubowa PON-ów) – Więcbork, 13 września 2015 r., sędzia: Anna Dominiak, Zwycięzca Rasy AKWARELA Rawipon wł. Beata i Andrzej Klawińscy.
- XXVII Klubowa Wystawa PON-ów – Łeba 11 września 2016 r., sędzia: Helen Cousins (Wielka Brytania), Zwycięzca Rasy FANTASMAGORIA Kontekst wł. Marta Różańska.
- XXVIII Klubowa Wystawa PON-ów – Kraków 17 czerwca 2017 r., sędzia: Grzegorz Robak, Zwycięzca Rasy PIANKA Rawipon wł. Anna Dominiak.
- XXIX Klubowa Wystawa PON-ów – Nadarzyn 13 października 2018 r., sędzia: Andrzej Kot, Zwycięzca Rasy ŻYWIEC z Gangu Długich wł. Janusz Żerebecki.
- Przed nami XXX Jubileuszowa Klubowa Wystawa PON-ów – Wisła, 6 lipca 2019 r., sędzia Galina Zhuk (Białoruś), kto zostanie jubileuszowym zwycięzcą rasy?

*Przechodnie trofeum klubowe, każdego roku imię zwycięzcy rasy dodawane jest do tarczy,
fot. Janusz Żerebecki*

Jaki jesteś PON-ie?

Polski owczarek nizinny to radosny i lubiący poszczekać towarzysz na co dzień. Niegdyś wszędobylski pies zagrodowy, niewymagający w żywieniu i przesadnej pielęgnacji, reagował na każde skinienie swojego pana. Musiał być przydatny, a to czy był potrzebny i ceniony, determinowała jego wydajna praca. Gdy trzeba było zaganiać owce i inne zwierzęta gospodarskie, odprowadzał do koszar w czasie udoju, wyprowadzał na popas, niezmordowanie okrążał stado i nie dopuszczał, aby weszło w szkodę na czyimś polu. Aby temu podołać, musiał to być pies zdrowy, mocny i stosunkowo długowieczny. Cechy te PON-y zachowały do dzisiaj, ale są to obecnie psy znacznie piękniejsze, mają nieco dłuższy włos w różnych kolorach, najczęściej z latami na białym tle, choć zdarzają się podpalane lub jednomaściste. Ciekawostką jest fakt, że do dziś w rasie rodzą się psy ze szczątkowymi i skróconymi ogonami, choć wszystkie długości ogona są na równi akceptowane. Zawsze są dziarskie, krzepkie, z charakterystycznie zawadiacko odrzuconą grzywką, spoglądają na swoich właścicieli. Owczarki nizinne są psami całej rodziny, tolerują zwierzęta domowe, a nawet niekiedy się nimi opiekują, starając się na każdym wspólnym spacerze utrzymać zwarty szyk psio-ludzkiego stada. Te cechy i wrodzona radość z przebywania w ludzkim towarzystwie powodują, że PON-y są zatrudniane w dogoterapii, jako stróże i często jako psy niezwykle urodziwe – wygrywają wystawy psów rasowych. Są hodowane niemal na całym świecie, a w wielu krajach Europy i za oceanem mają swoje kluby.

PON-y choć zachowały charakter psów wielkich, świetnie adaptują się do różnych warunków, pod warunkiem współpracy z człowiekiem. Zostawione same sobie często i chętnie wokalizują, co może doprowadzić do pasji naszych sąsiadów, fot. Beata Leśniak-Malecka

Owczarki nizinne były bohaterami książek, wierszy, anegdot, a nawet jednego z dwóch najdłużej nadawanych słuchowisk radiowych pt. „Matysiakowie”. Na warszawskiej wystawie 1958 roku RE MIŚ z Kordegardy Gienka Matysiaka, nazywany AGRE-SOREM wzbudzał prawdziwy aplauz i przyciągał rzesze zwiedzających. Można rzec, że był pierwszym spośród psów ras polskich prawdziwym celebrytą.

AGRESOR (RE MIŚ z Kordegardy) na wystawie psów w Warszawie, 1958 r., fot. z arch. Zygmunta Jakubowskiego

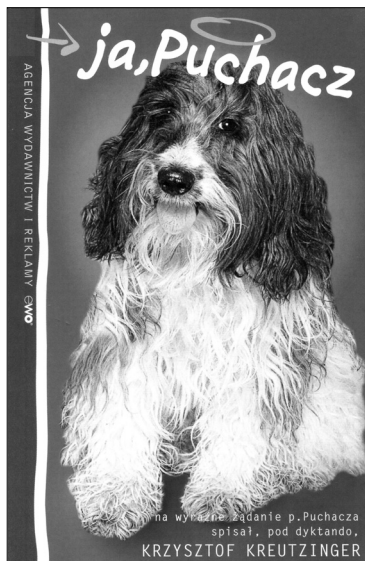
Któż z miłośników rasy nie czytał autobiografii „Ja, Puchacz”, spisanej pod psie dyktando i na wyraźne żądanie przez Krzysztofa Kreutzingera? A może zainteresuje cię drogi Czytelniku wiersz lekarza weterynarii oddanego PON-om Dariusza Jaworka pt. „Mam przyjaciela psa”?

Rasę propagowali znani ludzie z kręgów intelektualnych Warszawy m.in. Hanna Skalska, pisząc o nich nawet artykuły do „Psa”. Do dziś z sukcesami hodują PON-y

lekarze weterynarii, artyści i sędziowie kynologiczni. Jest w PON-ach coś, co ewidentnie przyciąga, a nawet uzależnia. A może są to po prostu fajne, przyjazne i obdarzone dużą inteligencją psy?

„Ja, Puchacz” PON-ia autobiografia spisana ręką Krzysztofa Kreutzingera, Agencja Wydawnictw i Reklamy EWO, Warszawa, 2003 r.

A jak się mają dzisiejsi przedstawiciele rasy? W 2018 roku w rejestrach Związku Kynologicznego w Polsce widniały 364 psy i suk i urodziło się 35 nowych miotów. Podczas Światowej Wystawy Psów 2018 roku w Amsterdamie pokazano 32 PON-y, na czele ze zwycięską suką Applewood's MOJO FLOW wł. Sara Heavens z Wielkiej Brytanii, a na Europejską Wystawę, która po 18 latach ponownie odbyła się w Polsce, zgłoszono 44 owczarki, na czele z uznanym przez sędziego Tomasza Borkowskiego za najpiękniejszego FARMEREM z Wielgowa wł. Radosław

Dąbkowski-Piotrowski. Na tegoroczną wystawę Crufts'a zapisano 48 zwierząt, a tytuł Zwycięzcy Rasy zdobył Ch. Myberds HERO wł. Lucy Mottram.

Szczenięta polskich owczarków nizinnych, rys. Ewa Dobrzyńska

Polski owczarek nizinny jest naszą dumą narodową. Zdobył uznanie w całym świecie kynologicznym rozslawiając nasz kraj. Trudno zaprzeczyć twierdzeniu, że jest najbardziej znaną poza Polską naszą rasą. Wśród nas jest wielu nowych entuzjastów polskich owczarków nizinnych, to dla nich postanowiłam przypomnieć wybitne psy i bezinteresownych działaczy, którzy dla PON-ów poświęcili spory kawałek swojego życia. Dzisiaj polskie owczarki nizinne mają wierne grono hodowców i miłośników, którzy z zaangażowaniem je promują. Jesteśmy o ich przyszłość spokojni.